

Rosnyai Dávid: *Horologium Turcicum*. A Magyar Nemzeti Múzeumi Könyvtár kéziratából bevezetéssel és jegyzetekkel ellátva kiadta Dézsi Lajos. (Régi Magyar Könyvtár, 38. sz.) Budapest, 1926. A Magyar Tudományos Akadémia. 8°, 260 l.

A világirodalom egyik legelterjedtebb mese- és példázatgyűjteménye a kormányzás bölcseségére tanító indus *Pancsatantra*. Perzsa arab, török, latin fordítások hozták nyugat felé és a legtöbb európai nyelvbe átültették. Magyarul elsőnek Rosnyai Dávid «török deák» szólaltatta meg a *Hümájun-náme* című török változat nyomán. Maga mulatságára készült és stílustörténetileg rendkívül érdekes fordítása mostanáig kiadatlan volt. Dézsi Lajos szokott tudományos lelkiismeretességével tette közzé, bevezetésében jó képet adva ROSNYAI életéről, az eredeti munka különféle származékairól és a hozzáfűződő irodalomról, jegyzeteiben fontos magyarázatokkal. Egyik jegyzetében összegyűjti ROSNYAINAK eddig szétszórva megjelent verseit. DR. H. G.

Boldog Margit Legendája. A XVI. századi szöveget mai nyelvre átírta és tájékoztatóval ellátta Baros Gyula. Budapest, 1927. (A Napkelet könyvtára 22. sz.) 8°, 186 l., 2 képmelléklettel.

A legbájosabb magyar legendát, amelynek kéziratát könyvtárunk őrzi, VOLF György betűhű közlése tette a tudományos világ számára hozzáférhetővé a *Nyelvemléktár* nyolcadik kötetében. A nem szakembert azonban a nyelvi nehézségek elriasztották olvasásától, még ha különben meg volt is benne az érdeklődés irodalmi emlékeink iránt. Ezt az érdeklődést kívánta szolgálni és szélesebb rétegekben felkelteni BAROS Gyula, midőn a legenda szövegét mai helyesírásban, az avult formákat könnyedén archaizáló köznyelvbe átdolgozva adta ki. Érdekes, hogy — amint a legenda tudományos és szépirodalmi feldolgozásairól tájékoztató bevezetésből megtudjuk — már a XVIII. század végén akadt tudós VAJDA Sámuel, tihanyi apát személyében, aki a maga kora helyesírásához alkalmazva tette közzé az akkor még rendezetlen kéziratot. BAROS Gyula új átírása könnyen folyó, gondos; az irodalomtörténész szerető óvatosságát szerencsésen egyesíti a népszerűsítés szempontjaival. A kötet végéhez csatolt szó- és névjegyzékben az olvasók igényeinek megfelelő rövid és hasznos magyarázatokat ad. DR. HALÁSZ GÁBOR.

A technika világa. Szerkesztette Beke Manó. Budapest, é. n. (1928.) Athenaeum. 4°, XXXII + 836 l. + 42 melléklet.

Ez a hatalmas kötet, melyben produktív könyvkiadóvállalatunk a technika mai eredményeit szerencsés módon foglalta össze, hosszabb idő óta az első ilyértelmű áttekintő mű. Hogy szükség volt rá, azt jól igazolja piaci sikere, melynek következményeként pár hét alatt fogyott el e nem épen olcsó könyv első tízezer példánya.

Több szempontból érdekelheti ez a szépen kiállított mű folyóiratunkat. Először is azért, mert természettudományi mű iránt nálunk még ilyen általános érdeklődés alig mutatkozott. Jellemző tanujele ez annak, hogy a korábbi egészségtelenül egyoldalú humanista érdeklődés mily következetességgel toódik el ma már — a közműveltség kétségtelen előnyére — a természettudományok felé is.

Másodsorban a mű könyvtechnikai fejezeteivel kell foglalkoznunk melyet a papíripar és sokszorosítóipar című fejezetekben THIRRING Oszkár és NOVÁK László a tárgy alapos ismeretét elárulva dolgoztak fel. Az első fejezet a papirgyártás különféle gyártmányainak előállításai módjait foglalja össze, az utóbbi nagyobb terjedelemben, a betűnek, szedésnek, a szedés eszközeinek ismertetésével mutatja be a nyomás-technika mindhárom módszerét, valamint az illusztrációstechnikát és a könyvkötés modern gépszközeit. Sok tekintetben felköltheti figyelmünket a következő fejezet is, melyben PÉCSI József a grafikai eljárásoknál ma már olyannyira fontos fotografiát ismerteti.

Végül nagy figyelmet érdemel ez a kiadvány azért is, mert első kötete lesz — bár külön gyűjtőcím nélkül — a Műveltség Könyvtára új és ma már elfogyott sorozatának. Igen nagy, de szép feladatot ró e közhasznú sorozat új kiadása a kiadóvállalatra, mert a kötetek nagy része átírásra s a sorozat jelentékeny kiegészítésre szorul. Talán nem tévedünk, ha ezt a kiadványt tartjuk az Athenaeum legfontosabb kiadványának, melynek aktuálítását újabb és újabb javított kiadásokkal kell állandóan felszínen tartania.

DR. NYIREŐ ISTVÁN.

Lázár Béla: *Zichy Mihály élete és művészete.* Bp. é. n. (1927.) Athenaeum. N. 8-r. 239 l., 4 képmell., 151 mélynyomású képmell.

A hatalmas munka nagy elmélyedéssel s az új adatok egész sorával állítja be ZICHY-t, az embert, életét a lehető legapróbb részletekig bemutatva. Az első fejezetben LÁZÁR nemcsak az eddig elért kutatásokat értékesítette, hanem széleskörű levéltári vizsgálódások alapján revízió alá vette a művész életének minden kis adatát. A második részben ZICHY-vel, mint gondolkodóval foglalkozik s rámutat azokra a nagy eszmei